

י"ז טבת תשע"ו
29 בדצמבר 2015
15-12301

מנהלת אגף איכות מים, רשות המים- גב' שרה אלחנני
אגף איכות מים, רשות המים- גב' שרון שגיא
מר אבי פלדר, מנכ"ל תעש
עו"ד מאיר אורן, סמנכ"ל, היועץ המשפטי ומנהל מערך ההפרטה

הנדון: מענה למכתבכם מתאריך 5.11.15 בנוגע לזיהום מי תהום בטירת הכרמל

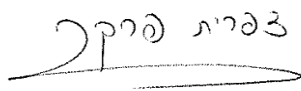
סימוכין: מכתבכם בנושא שבנדון מיום 5.11.15

קיבלנו את מכתבך שבנדון ולהלן התייחסותנו:

1. כידוע לך היטב, מדיניות תעש לאורך השנים האחרונות הינה לאפשר ולסייע ככל הניתן לאגף איכות מים שברשות המים לבצע כל פעילות חקר/שיקום במתחמיה. כך היה גם במתחם טירת הכרמל. מאז פנייתך אלינו באפריל 2015, כל הגורמים הרלבנטיים בתעש סייעו במימוש תהליך ביצוע הקידוחים והדיגומים מהם, שהובל ע"י רשות המים.
2. יצויין כי מפעל המתכת במתחם טירת הכרמל הינו מפעל ותיק ביותר, הפעיל מזה מס' עשורים, מאז ימי ראשית המדינה (1950). במתחם פעל טרם הקמת המדינה בסיס של הצבא הבריטי, בו התבצעה, על פי המידע שבידינו, פעילות בתחום המתכת. בנוסף, ברצועת החוף פועלים מס' בסיסים של צה"ל, לרבות בסיסים לוגיסטיים בעלי פוטנציאל זיהום. כמו כן, סמוך למפעל תעש מצויים מתחמים תעשייתיים פעילים כדוגמת מפעלי "חישולי כרמל" ו"מיכלי כרמל". בצד המזרחי צמוד למפעל תעש, נמצאים בסיסי ציוד ומזון של צה"ל, בהם מתבצעת, למיטב ידיעתנו, בין היתר, גם פעילות בעלת פוטנציאל לגרימת זיהום סביבתי.
3. מבחינה הידרולוגית, מי התהום באיזור המפעל, הסמוך לחוף הים, הינם מליחים ואינם משמשים כמים לשתייה. רקע זה מתואר בפירוט גם בסקר ההיסטורי של המפעל, שהוגש לעיונך במהלך קיץ 2014.
4. מפעל המתכת של תעש הינו מפעל בעל רשיון עסק, הממלא את כל חובותיו עפ"י דרישות הרגולטורים השונים, ובכלל זה: היחידה לרישוי מפעלים בטחוניים, המשרד להגנת הסביבה, משרד הכלכלה, משרד הבריאות, כב"ה, פקע"ר ועוד. כמו כן למפעל היתר רעלים מטעם המשרד להגנת הסביבה.
5. מקורו של הזיהום אשר אותר במי התהום כמפורט במכתבך עשוי להיות מכל אחת מהפעילויות שבוצעו ומתבצעות במפעלים ובמתחמים השונים באזור חוף הים, ולהבנתנו אין כל ודאות כי מדובר בזיהום שמקורו במפעל תעש.
6. כך, לדוגמה, המזהם PCE לא שימש מעולם בפעילות מפעל תעש, ולהבנתנו, סביר ביותר כי מקורו בפעילות המכבסה הפועלת מזה שנים רבות בבסיס צה"ל הסמוך.

7. בנוסף, ככל שהדבר רלבנטי ל-TCE, מדובר בחומר המשמש בפעילות המפעל אך קרוב לוודאי כי גם במפעל חישולי כרמל ישנו, לאורך השנים, שימוש אינטנסיבי בחומר זה, כאשר, כידוע לכם, שפכי חישולי כרמל הוזרמו במשך שנים רבות לכיוון היום, דרך מתחם תעש. בנוסף, סביר ביותר כי חלק מהזיהום המתואר במכתבך, מקורו בפעילות התעשייתית במפעל המתכת בתקופת יחידת הסמך, וטרם תחילת פעילותה של תעש כחברה.
8. מכל מקום, ככל שרשות המים סבורה כי נדרשות פעולות כלשהן, ובהתחשב באמור לעיל, הרי שעל פי מיתווה ההפרטה, בהתחשב בכוונת רשות החברות לממש את העברת הפעילות מתעש לתעש מערכות בשבועות הקרובים ממש, ולאור החלטת ועדת השרים להפרטה מיום 22.11.2015, לרבות סעיף 2.4.2, אנו סבורים שראוי שהגורם שימשיך לפעול ולטפל בדרישת רשות המים הוא תעש השוירית.
9. בשולי הדברים אנו מוצאים לנכון לציין, במישור המקצועי, כי אנו סבורים שטרם ביצע שיקום ולצורך בחינת נחיצותו, נדרש לבצע הערכת סיכונים, כדוגמת זו המקובלת בהתאם למתודולוגיית IRBCA, על מנת לבחון באם אכן קיים סיכון לאדם או לסביבה מעצם הזיהום. עוד נציין כי על בסיס הידוע לנו אנו סבורים כי לא קיים סיכון ממשי, כתוצאה מהישארותו של זיהום כזה, ככל שהוא קיים, במי התהום המליחים, כפי שככל הנראה קורה כבר מס' עשרות שנים.

בברכה,

צפריט פרקר
מנהלת האגף